

Adam Nevil

Kult

Prevela
Vesna Stojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Adam Nevill

LAST DAYS

Copyright © 2012 by Adam Nevill

First published 2012 by Macmillan

All rights reserved.

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Mami, tati, bratu Sajmonu i sestri Melisi.
Najboljoj porodici na svetu.*

Posmatram je ponekad tamo daleko na otvorenom polju
kako puži brzinom senke oblaka na jakom vetru.*

Šarlot Perkins Gilman, *Žuti tapet*

* Preveo Zoran Skrobanović, 2012. (Prim. prev.)

PROLOG

DENVER, 3. MART 2011.

Žena je čula te stare prijatelje kako se kreću u udaljenim i ne tako udaljenim prostorijama njene kuće. Stare prijatelje koje je pokušavala da zaboravi duže nego što ima snage da se seća. Dok nije shvatila da se njen život sveo na dugo čekanje da se oni pojave i počnu šta god bilo to što su jedva čekali da završe. Jer stari prijatelji nikada nisu zaboravili. Dolazili su nepozvani i pojavljivali se bez ikakvog upozorenja. Posećivali su je kad padne mrak i nikad je nisu ostavljali na miru.

U poslednje vreme, stari prijatelji su se osmelili i osnažili. Izveštili se pri ulaženju. Pri prolasku. Večeras su njihove kretnje nagoveštavale da je poseta konačna; završnica sve brojnijeg okupljanja.

Zažmurivši, žena je uzdahnula i oslonila se rukom o dovratnik. Onda je pogledala naviše, tela ukrućenog sa dovoljno odlučnosti da napravi jedan korak u kuću. Pa još jedan. I još jedan za njim.

Još uvek u kaputu i cipelama, stajala je u podnožju stepeništa u svojoj neosvetljenoj kući i gledala naviše u tamu koja je zaklanjala vrh stepeništa. Napeto i usredsređeno

osluškiivala je kako to samo može neko ko je uplašen. Ali i sa pomirenošću iscrpljenog.

Samo je najbliža ulična svetiljka bacala nekakvo slabašno svetlo koje nije dopiralo dublje u hodnik pred otvorenim ulaznim vratima. Neka kola ubrzala su u daljini i ona požele da je u njima. Okrenula je glavu i pogledala na pustu ulicu. Osetila je snažan poriv da potrči negde gde će svetla još uvek biti upaljena i gde će se ljudi osmehivati ili biti zaokupljeni razgovorom, ili jednostavno ćutati. Toliko je želela da je sa njima, deo njihovih običnih života. Ukrutila se iščekujući da se kao i obično da u beg. Zakoračila je ka otvorenim vratima. Ali samo korak. Pomerila je jednu nogu ka otvorenim vratima. Ali ne i drugu. Ukopala se u mestu. Ne odstupajući ni za pedalj.

Jer bila je prokleta poput duha dan pre nego što će ga proterati. Utvara koja nema šta drugo da pohodi do praznih soba nenastanjene kuće. Senka koja posmatra svet sa nekog drugog mesta, delom u ovom, delom u onom drugom svetu, osluškajući zvuk svih tih vedrih, jasnih glasova, ali nikad se sama ne oglašavajući. Odupirala se jače od ostalih. Istrajala je kad su ostali poklekli.

Iznenada je preplavi kajanje, a s njim i neizbežno beznađe. Odlično je znala kako je to živeti s posledicama postupaka počinjenih pre nego što su se razum i iskustvo bilo za šta mnogo pitali i već joj je dojadilo. Ma koliko puta se vraćala u prošlost, dodajući pretpostavke ili izvlačeći detalje, ona je ostajala nepromenljiva i uvek obećavala da će je odvesti baš tu gde je sada stajala, sama. Zaključila je da je gotovo spremna za *taj trenutak*. Progutala je knedlu i izvadila iz torbice hladnu tešku tridesetosmicu. A kad samo pomisli da je ona jedna od srećnika.

Ovo je bila treća kuća koju je u poslednjih pet meseci iznajmila pod lažnim imenom i na svakoj je izgubila kaparu zbog zidova i simbola koje su stari prijatelji ostavili na njima. Pre tri dana sišla je iz spavaće sobe u prizemlje u hladnoj kući bez struje. U hodnik se uz podrumsko stepenište probijao miris ustajale vode i pepela vatre natopljene kišom koja je pala preko noći. Pod kutijom sa osiguračima u podrumu zatekla je progrizene žice. A zid iza oštećenih kablova bio je zamazan nerazpoznatljivom, gotovo sasušenom materijom koju je premazala crnom farbom. Žmurila je i plakala, isto-vremeno šibajući četkom zid.

Sa neželjenom učestalošću, *oni* su počeli za sobom da ostavljaju i stvari. Da ukazuju na neminovnost zastrašujućeg ponovnog susreta. Juče je, pre nego što je napisala dugačak mejl sinu u Torontu, kao da je to poslednje što će ikad napisati, na kuhinjskom podu našla pocrnelu cipelicu. Bila je mala kao da je dečja. Tvrda poput drveta, prošivena poput mokasine od jelenske kože i stara. Prastara. Spala sa stopala o kome nije smela ni da razmišlja. Kada ju je podigla menijem iz picerije da je baci u đubre, sa nje je pao oblak čađi.

Pa, tu smo, devojko.

Tup, tup, tup, tup. Besomučno lupanje u bar jednoj sobi na spratu. Verovatno njenoj spavaćoj sobi. Žena se setila zabave iznad tankog plafona motelske sobe koju je jednom, davno, iznajmila u Los Anđelesu, već tada u bekstvu. Ti prigušeni koraci, iznenadni krici i prasak smeha stranaca koji su je samo podsećali na njen rastanak sa životom, držeći je budnom. Ali tamo gore, u kući, njenom poslednjem utočištu, u toku je bila zabava kojoj nije želela da prisustvuje.

Nema sumnje, u njenoj su sobi. Jer odlučne tupe udarce prigušene posteljinom zamenila je treska kad je nešto

počelo da se bacaka po njenom krevetu. Stvari su zbačene sa noćnog stočića.

Žena je odvojila suv jezik od nepca i progutala knedlu u grlu. Udarala je pesnicom o zid dok vrtoglavica nije prestala. Onda se okrenula i zatvorila ulazna vrata. Zatvorila se unutra. Sa njima.

Još jedan od njenih nepozvanih posetilaca pokušao je da se podigne od kuhinjskog poda. Čula ga je iza zatvorenih vrata na kraju hodnika. Uznemirenje koje je čula u prethodna dva iznajmljena stana, baš pre nego što bi usred noći pobjegla iz njih. Zvuci koji su je podsećali na mladunče gnua koje je jednom videla na televiziji kako se, pošto su mu čeljusti krokodila slomile nogu, trza pokušavajući da se izvuče iz vode.

Zapitavši se da li će doći po nju četvoronoške ili uspravno, podigla je pištolj i stala u podnožje stepeništa. Šakom je pridržala ruku u kojoj joj je bio pištolj, kako su je naučili na strelištu, ali uperivši cev naviše. Spremna.

Žena je zaustavila misli i poslednjim delićima svesti setila se svog dečaka, noći kada ga je, stiskajući ga na grudima, nosila kroz hladnu pustinju. Tako davno, ali sećala se njegovog glasnog disanja, njegove topline, ručice koja stiska njenu kao ugalj crnu kosu, kao da je juče bilo. Kosa joj je tada padala sve do struka, pokrivajući njeno dete poput vodopada. I dečak je oduvek znao ko mu je mama. Ma šta oni radili da ga ubede u suprotno, nema sumnje, uvek je znao. I izvukla je svog dečaka.

Osmehnula se kroz suze. Usisala vazduh. „Hajde, kučko!“, kriknula je stvoru koji se neodređenim bolnim pokretima delimično ukazao pred njom na najvišem stepeniku.

Stepenište je obavila tama; donosili su je sa sobom iz mračnog prostora između ovde i negde drugde. A pod

njenim okriljem, uljez ju je poslušao i četvoroonoške, lica okrenutog naviše, sišao do nje.

Pre nego što je prešao kratku razdaljinu koja ih je delila, žena je gurnula hladnu cev pištolja sebi u usta. Kad je osetila da joj je negde iza očiju, pritisla je okidač.

PROCES

„Epska priča o neljudskom divljaštvu.“

Irvin Levin, *Poslednji dani*

JEDAN

BLUMZBERI, LONDON, 30. MAJ 2011.

„Jesi li ikad čuo za sestru Ketrin i Hram poslednjih dana?“

Pošto je postavio ovo pitanje, oči Maksimilijana Solomona više se nisu smejale; znak da ili sebe previše ozbiljno shvata, ili iznenada pokušava da prokljuvi da li je Kajl spreman da prihvati ono što će mu otkriti; nešto što je Kajl primetio kod tipova koji se bave ezoterijom i popularnom psihologijom kad o svojim interesovanjima pričaju sa strancima. Takvi su bili i ufolozi i medijumi.

Ali, iako se Solomonov pogled ukrutio, na malom preplanulom licu izvršnog direktora produkcijske kuće *Otkrovenje* zadržao se automatski podrugljivi smešak. Kao da mu je Kajl smešan. Ili možda ceo svet, osim njega samog. Večiti poluosmeh bio je ili srdačan ili podrugljiv. *S tim ljudima*, uspešnima, vlasnicima, zastupnicima i finansijskim revizorima sa kojima je imao posla kao filmadžija, teško je bilo reći šta od to dvoje.

„Jesam“, rekao je Kajl prisativši se onoga što je znao o sestri Ketrin i Hramu poslednjih dana. Odlomaka koji podsećaju na polaroide snimljene instamatik foto-aparatom:

slike izbledele na suncu na kojima ofucani bradati čovek sa lisicama na rukama ide od policijskih kola i ulazi u zgradu opštine; snimak iz vazduha nekakvog ranča ili farme u... Kaliforniji? Odlomci prizora iz neke emisije o kultu koje je davno video na te-veu. Dokumentarac, ili snimak sa vesti?

Nije bio siguran odakle mu ti prizori, ali bili su to odlomci koji su ukazivali na ozloglašenost koja se razvila u noar i sektaštvo. To je bilo sve što je znao; danas su tu grupu smatrali opasnom i kul. Jedan američki indi bend osamdesetih nazvao je sebe *Sestra Ketrin*; u ovoj deceniji, neki industrijski bend nazvao se *Hram poslednjih dana*. I naravno, svuda je viđao prepoznatljivi portret sestre Ketrin a da nije mnogo znao o njenom životu; štampana je na majice na Camden marketu, zajedno sa likovima Džima Džounsa i Čarlsa Mensona, Majkla Majersa i Džejsona Vorhisa. Punačko, napadno našminkano, blaženo lice, uokvireno purpurnom mantijom kaluđerice, dok pogledom prelazi preko neba. Našminkana Bogorodica. Zla predvodnica kulta svedena na bolesnu lakrdiju, mračnu nostalgiju i ozloglašenost na tanjiru za nezadovoljnu mladež. Žena koja je ubijena... ili je počinila samoubistvo sa svojim sledbenicima u Americi? Nije mogao da se seti, ali znao je da je Hram ubio ljude. Ili su se međusobno pobili? Neku filmsku zvezdu? Ne, to je bila porodica Menson. U istom periodu, jer je Hram bio hipi kult smrti šezdesetih. Ili beše sedamdesetih?

„Kult“, rekao je trudeći se da ne pokaže da nema pojma o čemu se radi. Prekasno, pogled mu se zamutio i zbunjeno se namrštio dok se kao kroz maglu prisećao.

Maksu kao da je bilo drago što je ovaj toliko neupućen. Imaće priliku da objasni. „Organizacija koja je osnovana baš ovde u Londonu, 1967. godine.“

„U Londonu?“

„Da. U ovom gradu. Malo njih zna za to. Ali sestra Ketrin je bila Britanka. Pravo ime bilo joj je Hermiona Tiril. Rođena je u Kentu. Predstavlja poslednji ogranak bogate porodice. Majka joj je čak imala i titulu. Bila je baronica i postarala se da mala Ketrin bude svesna toga da je bolja od svih ostalih. A za to se postarao i internat u kome se obrazovala do svoje četrnaeste godine, kada je njen otac napustio svoju porodicu koja je bankrotirala. A mala Ketrin i njena majka bile su osuđene na sramotni život u siromaštvu. Bilo je to veliko poniženje preći iz vile u državni stan u Margejtu. Morala je da nosi sirotinjsku polovnu školsku uniformu. Tamo dole, sa ostalima. Toj maloj punačkoj preambicioznoj devojčici sa smešnim zubima mora da je bilo užasno da gleda svoje nekadašnje drugarice kako postaju debitantkinje.“

Kajl je slegao ramenima. „Ne znam mnogo...“

„Sa petnaest je pobešla od kuće i više nikad nije progovorila sa majkom. Provela je neko vreme u popravnom domu zbog krađe i napada, onda zatvor u dvadesetima. Uhapšena je zbog prostitucije, pa ponovo zbog vođenja bordela. Kao i zbog pronevere i falsifikovanja. Sitan kriminalac. Možemo to protumačiti kako želimo. Ali ono što znamo od ono malo ljudi koji su uopšte govorili o njenoj adolescenciji jeste da Ketrin nikada nije bila za jednake uslove za sve. U to nema sumnje. Ali volela je moć. I društveni položaj. Želela je da povрати ono što joj je oduzeto.“

Kajl je osetio tračak gorčine u Maksovom glasu, ali i da i preko volje oseća poštovanje prema njoj.

„Ali poreklo Hrama je fascinantno. Ponikao je iz mešavine sajentologije i ideja o skorom dolasku kraja sveta, podražavajući hrišćansko svetaštvo, okultnu magiju, budizam, verovanje u reinkarnaciju... i još mnogo toga.“ Maks tada kao da se udaljio od Kajla, od razgovora, pa čak i prostorije,

poput starca koji se s ljubavlju priseća. „Moglo je da bude tako divno. Jednostavne psihoterapeutske tehnike, spojene sa srednjovekovnim idejama o asketizmu i pobožnosti. O životu oslobođenom ega. To su bile izvorne vrednosti. Obavijene misticizmom da bi bile estetski privlačnije.“

Trgavši se iz sanjarenja, postidevši se što je skrenuo sa teme, Maksov poluosmeh iščeznu. „Dobronamerna zamisao koju su ubrzo iskvarili jedna žena-sociopata i kriminalci. U Londonu su ih zvali Poslednje okupljanje. Postali su Hram poslednjih dana, tokom raskola 1969. u Francuskoj. Na nekoj farmi u Normandiji gde su gotovo pomrli od gladi. Preostali su se pod istim vođstvom preselili u Ameriku. Gde su sami sebe uništili u Arizoni. Godine 1975. Sa tim si svakako upoznat?“

Kajl je progutao knedlu. „Nisam baš toliko *upoznat* s tim.“ Nakašljao se, previše napadno. „S njima.“

„Vidim“, rekao je Maks povlađujućim tonom.

Kajla istog trena preplavi stid, kao da ga u školi pitaju nešto na šta ne zna odgovor. Nelogična reakcija, jer zašto bi išta znao o njima? Da li je ostavio utisak kao da zna? Nisu bili naročito važni. A Maks Solomon ga je mejlom pozvao u radne prostorije u Blumzberiju, na sastanak o „mogućoj saradnji“ ne iznoseći ništa određeno o tom predlogu. Osetio je kako mu se lice zajapurilo. „Ne želim da zvučim neučtivo, ali zašto bih?“

„Po onome što sam od tvog rada video, Kajle, rekao bih da bi možda želeo da se upoznaš.“ Maks se osmehnuo, odujući utisak svagda bezbrižnog i dokono spokojnog čoveka kome je uspeh urođen a blagostanje bogomdano i da to svi treba da znaju. Kajlu prepoznatljivi simptomi. I instinktivno je osećao odvratnost prema onima koji su ih ispoljavali. Klasa za sebe; lovatori, izvršni producenti visoko na

upravljačkoj lestvici, uobraženi producenti. Vole da budu u blizini stvaralačkog žara i da kad god stignu ističu sopstvenu „kreativnost“, time potpuno obezvređujući samu tu reč. Ali na teži način je naučio da je njihova težnja da prisvoje tuđ rad uvek bila praćena podmuklom inteligencijom koju ste u ovom poslu potcenjivali na sopstveni rizik. *Oni* su bili razlog što je spao na snimanje filmova koje je sam finansirao i napravio toliki dug da je od same pomisli na njega počinjao da se guši.

Nešto ranije, pokupili su ga u impresivnoj prijemnici, toliko bleštavo osvetljenoj da je sve vreme žmirkao dok je čekao. Kada su ga uveli u kancelariju izvršnog direktora i kad je Maks lako i graciozno ustao da ga pozdravi, čovečuljak je neugodno podsetio Kajla na pametnog majmunčića brzih sjajnih očiju. Primata koji se uspravlja na zadnje noge, obučenog u odelo *Pol Smit*.

Preplanulo lice bilo mu je boje indijskog krompira, a čitavo teme prekriveno poluprozirnom kožom sa implantima kose. Nikad mu nije bilo jasno zašto muškarci koji ćelave plaćaju toliko novca za postupak kojim dobijaju samo proređenu kosu. Jedini put kada je bio u Kanu i prilikom dva odlaska u Los Anđeles da razgovara sa filmskim agentima, zatekao se u stranom svetu punom muškaraca baš poput Maksa Solomona.

Kad mu je prethodne noći stigao mejl sa molbom da se sastanu, Kajl je prekinuo da zabrinuto čita oglase za posao na internetu i odmah pogledao sajt produkcijske kuće *Otkrovenje*. Njegovo srce i pusta nada da bi posle tog sastanka mogao da dobije priliku da ponovo radi i zarađuje dovoljno novca da izbegne bankrot koji mu je pretio istog trena potonuše. Što je dalje proučavao veb-sajt, njegovo razočaranje je raslo dok ga nije sasvim svladalo.

Otkrovenje je objavilo knjigu pod nazivom *Poruka*, koja je prodana u „Pedeset miliona primeraka!“. Slogan koji je ispunio veći deo početne stranice kompanije. Viđao je tu knjigu. Promenila je život mnogih slavnih žena i ujedno bila jedna od onih knjiga koju je jednog leta u londonskoj podzemnoj železnici čitala svaka druga žena. Nije se sećao koliko vremena je prošlo od tog leta, ali od tada više nikad nije video nekog da tu knjigu čita u javnosti.

Osim *Poruke*, kompanija je objavljivala bogat katalog starijih naslova knjiga, DVD-jeva, CD-ova i robe na kojima kao da je pisalo *savremeno, afirmišuće štivo za samopomoć*. Kompanija je tvrdila da su njihovi proizvodi „revolucionarni“, „konačni“ i „otkrovenje“. Ali Kajlu je marka delovala kao vrlo kalifornijska, pomalo vulgarna i prevaziđena budalaština o magičnom metku, koja je istovremeno samo povećavala njegovu odvratnost prema lošoj nauci pomešanoj sa spiritualističkim sranjem. Ali eto na šta je spao; ako se izuzme pornografija, dospeo je na dno filmske industrije.

Njegov dokumentarac o američkoj sceni metal kora, *Kidanje*, puštan je na desetine puta na kablovskoj televiziji, bio je hit na festivalima 2006, a u muzičkoj štampi još uvek su ga nazivali kultnim klasikom; zbog svog filma o veštičarenju na jednom fakultetu u Škotskoj, *Zbor veštica*, upao je u nevolju zbog klevete, ali to je i film koji je sa priličnim uspehom jednom pušten na BBC2; trideset hiljada ljudi kupilo je DVD njegovog filma o evropskoj sceni blek metala, *Vladavina u paklu*; a dvesta hiljada ljudi daunloudovalo je njegov dokumentarac *Krvavo ludilo* o tri britanska izletnika koji su nestali u Arktičkom krugu. Sav taj uspeh bio je stvaran, ne sranje. Sve je to zaista i ostvario. Imao je stvarnu i zavidnu filmografiju. Ali distributeri prva tri filma tvrdili su da im duguje novac: petnaest hiljada. A na sve zaobljenijim

ramenima još uvek je poput nakovnja nosio dug od deset hiljada za produkciju *Zbora veštica*. Kad se sve uzme, njegov poslednji film koji je sam finansirao i neplaćena stanarina ostavili su mu dug od 30.000 funti na nekoliko kreditnih kartica i zajmova. Bližio se dan fiskalnog obračuna. Iščekujući ga, nije imao ni trenutka mira i sreće. Zbog toga nije mogao ni da se opusti, što mu je delovalo još groznije od gubitka te prolazne sreće. Koju mu, primetio je, garantuju takvi poput produkcijske kuće *Otkrovenje*. Sreća: obećavali su je šakom i kapom. Možda bi trebalo da izboksuje DVD o tantričkom seksu.

„Zašto mislite da bi me zanimalo nekakav kult?“

„Video sam vaš rad. Osvežavajuće je otvoren. Kada se bavi drugačijim, ismevanim, zaboravljenim. I neobjašnjim. Niste eksploatator, Kajle. To mi se sviđa. A ni senzacionalista. Nemate predubedenja, prijatelju. Zato sam se zapitao da li bismo mogli da radimo zajedno. Vaš pristup me je veoma zainteresovao. Vaša vizija.“

Kajl se suzdržao da ne pokaže koliko je polaskan. „Snimam filmove sa jednim jedinim ciljem. Da uhvatim neku potkulturu i da je razumem. Ili da iskreno ispričam priču. Onako kako su oni sa kojima pričam to doživeli. Snimio sam filmove samo o onome što me zanima. Priče koje me fasciniraju, koje ili niko nije ispričao, ili ih nije ispričao dovoljno dobro. Ono što mejnstrim mediji izbegavaju ili jednostavno pogrešno razumeju. A da bih to postigao, ne želim da dovedem u pitanje ono što ja smatram pravim pristupom. Ogroman je bonus ako pritom mogu da zaobiđem današnju holivudsku i filmsku industriju. Umetnički kompromis, krađa ideja, izigran od direktora. Dosta mi je. Završio sam s tim.“ Bilo je to prikriveno upozorenje. Rekli su mu da na sastancima sa producentima nije pametno

pokazivati ogorčenost, da je to neprofesionalno. U poslednje vreme, odlučio je da se ne obazire na takve savete.

Maks je podigao svoje počupane obrve najviše što je mogao, ali donja polovina njegovog lica nije se ni pomakla. Išao je i na zatezanje lica. Poluosmeh je počeo Kajla da ubeđuje da mu se ovaj zapravo ruga.

Kajl je pokušao da potisne sve veću ljutnju. Ali kao da je pokušavao da na konzervu crvene farbe stavi poklopac pogrešne veličine. Jedva je procedio: „A moje vreme dolazi. Dolazi vreme filmadžija poput mene.“ Osetio se smešno što to kaže, ali je uživao gledajući kako filmska industrija drhti pred digitalnom tehnologijom koja utiče na njihov prastari monopol. Mogao je makar da njene predstavnike podseti na to. „U nekom trenutku planiram da sam plasiram svoj rad u medije. Određenoj publici. I to nikada neće biti neko tupavo, cenzurisano sranje koje objavljuju direktorske neznalice, sa svojim profitom i izveštajima o gubicima, saldom i karijerama. Već sam finansiram, snimam i montiram svoje filmove. Sada treba da se izborim za sopstvenu distribuciju. Eto to je moj stav.“

„Tako dakle.“ Maks je pogledao u svoje male ženstvene prste, raširio ih na stolu, nekoliko sekundi proučavao nokte, mršteći se ili potiskujući poluosmeh; teško je bilo reći na nekom čija je brada verovatno nekada bila deo njegovog čela. „Čini mi se da vaš film *Krvavo ludilo* nedvosmisleno prihvata, da kažemo, paranormalni aspekt te tragične priče. Film mi je duboko usadio ideju da je nešto veoma staro, nešto što se protivi zakonu prirode, dovelo do nestanka velikog broja ljudi... u nekom udaljenom delu sveta. Da li ste poverovali u to?“

Tu smo. „Svi želimo istinu, Makse. Samo sam pokušao da shvatim šta se dogodilo. Nikada neću saznati šta se tamo

zapravo dogodilo. Mislim da to niko nikada neće saznati. Ali sam stekao stvaran osećaj mesta sa koga je priča potekla. Ljudi su štošta nagovestili, bez mnogo nagovaranja. Nikada nisam pokušao da usmeravam intervju, ili da bilo čemu nametnem neku svoju teoriju. Moj um i sočivo na kameri bili su širom otvoreni. Gledalac je tumač. Danas svako hoće da iznese svoje mišljenje. Ceo svet je neodlučna porota. Publici dajem poznate činjenice i varljivo svedočenje intervjuisanih. I, da budem iskren, dok sam ga snimao nisam imao predstavu šta će taj film meni nagovestiti.“

„Razumem. Zanimljivo.“

Ali da li razume? Dok je Kajl pričao, Maks se mrštio kao da ne sluša, već razmišlja šta će sledeće reći. To ga je još više razljutilo, ako je to uopšte bilo moguće.

„Ne volim polemiku, gospodine Solomone. Ne voli je ni većina gledalaca. Moj trik je da odaberem priču koja je toliko zanimljiva da na nekom nivou mora da uvuče publiku. To je najviše što kao reditelj mogu da uradim. Ne angažujem zvezde i ne snimam poznate događaje, zbog čega sam digao ruke od *sistema*.“ Gotovo je ispalio tu poslednju reč. Duboko je udahnuo. „Zato nalazim priče za zapostavljene mase nemejnstrim gledalaca. A ima nas užasno mnogo. Publiku nalazim isključivo putem usmene reklame na internetu. To je moja klijentela.“

„Zarađujete za život na tom elitističkom pristupu?“

Kajl je napravio dužu pauzu nego što je želeo. „Ne još. Pokrali su me na muzičkim filmovima i *Zboru veštica*. Zato sam *Krvavo ludilo* snimio kao neprofitni film. Dao sam ga besplatno sa svog veb-sajta. Neke nezavisne muzičke kuće ubacile su reklame na stranu koje su mi pokrile deo troškova. Za ostalo sam se zadužio. Ali nikada se nije radilo o novcu.“

Zapitao se da li da jednostavno ustane i ode. Nije mogao ni da se pretvara da mu se ovaj čovek sviđa. A on je sigurno jedan od desetak reditelja koje Maks trenutno ispipava za snimanje nečeg tabloidnog. Bar ne uz ručak koji on plaća; ovo su prave radne prostorije. Ali već je slutio da su on i Maks nepomirljivo različiti; ako posle svega kroz šta je prošao ne može da veruje svojim instinktima, na šta onda da se osloni? *Vreme je da palim.*

Ali onda je Maks morao da kaže: „Mislim da imam jednu takvu priču. Neobičnu priču. Zato, karte na sto, Kajle. Želim da snimate film za mene.“

Jedva se uzdržavao da potisne erupciju uzbuđenja. Obavila ih je tišina. „O...“

Poluosmeh se sasvim izgubio sa Maksovog glatkog lica. „Ispričaću vam sve što znam, a vi mi onda recite da li je ovo po vašem ukusu.“ Maks se zavalio u kožnoj stolici u kojoj je delovao majušno. „Desetog jula 1975. policija u Feniksu izvukla je petnaestoro ljudi iz jednog napuštenog rudnika u Sonorskoj pustinji u Arizoni. Nekoliko sati pošto se odigrala Noć uzlaska sestre Ketrin. Hram poslednjih dana boravio je u tom rudniku od 1972.

Devetoro njih je bilo mrtvo, uključujući i sestru Ketrin. Šestoro je bilo živo. Petoro među živima bila su deca. Šesti je bio zloglasni Manuel Gomes, poznat i kao brat Belijal. Ketrinin miljenik i njen dželat. I brat Belijal je jedina odrasla osoba koja je preživela tu noć. Sigurno ste čuli za njega? Ubijen je u sobi za rekreaciju zatvora u Firenci, pre nego što je mogao da bude izveden pred sud. Ubili su ga nepoznati zatvorenici.

Ostalih pet članova kulta, koji su svi bili u rudniku tokom nedelja koje su prethodile Noći uzlaska, nikada nisu

pronađeni. Veruje se da su i oni ubijeni, ali zakopani u pustinji.

Baš je ta strana kulta fascinirala njegove biografe, obožavatelje, istražitelje. Krivični predmet. Policija veruje da su se ubistva dogodila kao rezultat unutrašnjeg sukoba i psihoza izazvanih drogom, ili nekakvog pakta o zajedničkom samoubistvu. Tadašnje novine nazvale su to satanističkim ritualom s prinošenjem ljudske žrtve, uključujući i žrtvovanje njegove predvodnice. Kojoj su, uzgred, odrubili glavu. I to je verzija događaja koja se, što bi rekli, zadržala u mašti 'mejnstrim' publike. Šta bi još jedan filmadžija ili biograf mogao poželeti da istražuje? Istinski mračna priča u kojoj ima od svega pomalo.

Ali... " Maks je preko stola gurnuo ka Kajlu gomilu kutija sa DVD-jevima, plastičnu fasciklu i staru knjigu u mekom povezu, toliko ofucanu da se nije videlo šta piše na hrbatu. „Četiri dokumentarca o kultu i tri dugometražna filma su grozni. Kao što se moglo i očekivati. Jezivi. Stvarno užasni. Među mnoštvom knjiga, samo jednu vredi pročitati. *Poslednji dani* Irvina Levina. Odbacili su je kao izmišljotinu, a sad se već dugo ne štampa. Ali policija u Jumi i Feniksu natuknula je da je, ako ništa drugo, Levinova reportaža detaljno iznosila detalje u vezi s Noći uzlaska kada su se ubistva dogodila.“

Kajl se nakašljao. „Sve se to dogodio pre mnogo vremena. Osim ako nisu pronađeni novi dokazi, zašto snimati još jedan film? Želite da kažete da ga samo treba snimiti kako treba? Da li se bliži neka godišnjica, ili je u pitanju nostalgija...“

Maks je podigao malu šaku i prekinuo ga. „Ne. Ovde se krije priča koja nikada nije ispričana. Zaboravite na ubistva. Zaboravite na policijsku istragu. Eksploataciju u medijima. To je već dovoljno obrađeno. Ali još nešto u vezi s Hramom poslednjih dana održalo se u narodnom predanju i

alternativnim historijama u stilu Čarlsa Forta. I tu mi stupamo na scenu. Vidite, postoji još kako realno verovanje da je interesovanje grupe za mistično i okultno urodilo plodom. Verovanje da je sestri Ketrin pošlo za rukom nešto izuzetno. I da je njena svojevoljna smrt - jer, nema sumnje da je te noći, kao i njeni najverniji sledbenici, preklana po sopstvenom naređenju - deo ove misterije, neobjašnjeni fenomen koji prati njihovu priču od samog njenog početka u Londonu. Moglo bi se reći, održava je u životu u svesti nas otvorenijeg uma. Priča koju bi svaki mejnstrim reditelj samo pokušao da opovrgne. Ako bi u to uopšte poverovali.

Vidite, Kajle, ima još preživelih. Ne te noći, ali iz organizacije. Ljudi koji su pobjegli godinama pre njenog kraja. I drugih koji su pobjegli jedva nekoliko meseci pre njenog raspuštanja. Ljudi koji, moglo bi se reći, nikad, baš nikad, nisu mogli da pobjegnu od onoga što su iskusili služeći sestri Ketrin. Od tada se promenilo to što je šaćica tih preživelih prvi put od policijske istrage 1975. progovorila. A, kao što verovatno znate, kad se to dogodi, to je zato što imaju nešto da kažu. Nešto što *moraju* da kažu. Ali su se plašili da kažu. I tako su nam pružili izuzetnu priliku da stvorimo nešto revolucionarno.

Efekat koji je sestra Ketrin imala na svoje sledbenike bio je ogroman, užasan. Promenio im je živote. Bila je izuzetno okrutna. S druge strane, izuzetna je bila i sloboda njene mašte kad se radilo o neobjašnjivom. Nečim ih je opčinila.“

Maks je srknuo iz svoje čaše evijana. „Trebalo je mnogo ubeđivanja samo da se okupi sada sve manja grupa preživelih.“ Osmehnuo se i podigao ruke. „Moglo bi se reći da ih više i nema. Našao sam čak i zloglasne Martu Lejk i Bridžet Klover.“ Čekao je hoće li na Kajlovom licu uočiti nekakav znak prepoznavanja; kao da se razočarao kad je ovaj izostao.

„Dve glavne svedokinje tužbe, da je ikada došlo do suđenja. Proslavile su se kada se priča pročula sedamdeset pete. Dve mlade žene koje su sa svojom decom pobile iz rudnika u Arizoni, tri meseca pre Noći uzlaska. Avaj, jedna Bridžet je preminula početkom ove godine. Ali Marta, draga, draga Marta, čeka da ispriča svoj deo jedne neverovatne priče.“

Kajl je prešao pogledom preko zidova u sobi, osvetljenoj poput lekarske laboratorije ili fotografskog studija. Video je uokvirene korice knjiga o dijetama po glikemijskom indeksu i stare postere na kojima se reklamiraju duhovna osvešćenja na VHS trakama. „Previše ekstremno za vas, zar ne? Ne baš bezazleno.“

Maks se ozario. „Evo zašto verujem da će vam se ovaj projekat zaista dopasti. Produkcijaska kuća *Otkrovenje* pokrenula je jedan sporedan projekat. Misterije. Nova edicija za objavljivanje besplatnog sadržaja na internetu, zajedno sa DVD izdanjima. Priključujemo se revoluciji, Kajle. Želimo nešto avangardno u svom portfoliju. Novi brend će biti osnova za najsavremenije kontrakulturne filmove, o alternativnim istorijama i nerazrešenim misterijama. A priča o Hramu biće premijerni film. Vidite, Hram ima veoma veliki broj sledbenika na internetu. Kojima još niko nije pružio ono što ja nameravam da im pružim.

Uz korišćenje digitalne tehnologije naši troškovi neće biti previsoki, kako ste već pomenuli. A kad se pokriju troškovi produkcije, profit će se deliti sa umetnicima na kooperativnoj osnovi.“

Maks se zavalio u stolicu i osmehnuo, podigavši ruke. „Kajle, ne mogu vam iskazati koliko mi prija da ponovo zasučem rukave i da se, što kažu, vratim u igru.“ Osmehnuo se svojim zidovima. „Mislite da sam osnovao ovu kompaniju da bih uživao na lovorikama? *Tesko* prodaje veganske